

■ Comunicat de premsa ■

Les administracions acorden nous compromisos per reduir la contaminació atmosfèrica a la conurbació de Barcelona

- La Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona, l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), la Diputació de Barcelona i representants locals renoven l'acord per reduir les emissions, durant la segona Cimera de la qualitat de l'aire
- Les administracions catalanes constaten un alt nivell d'assoliment de les mesures acordades, en pacten de noves i requereixen al Govern espanyol que emprengui les mesures necessàries en el seu àmbit de responsabilitat

El conseller de Territori i Sostenibilitat, Damià Calvet; la tinenta d'alcaldia d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat de l'Ajuntament de Barcelona, Janet Sanz; i el vicepresident de Mobilitat i Transport de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), Antoni Poveda, i el diputat delegat d'Espais Naturals i Medi Ambient de la Diputació de Barcelona, Valentí Junyent, han presentat aquest dilluns una declaració institucional amb un conjunt de noves mesures a emprendre per continuar reduint la contaminació atmosfèrica, en el marc de la celebració de la segona Cimera de la qualitat de l'aire a la conurbació de Barcelona, celebrada al Palau de Pedralbes.

Una declaració conjunta

L'acte ha tornat a aplegar, com en la cimera de 2017, representants d'administracions, ens locals i organismes implicats en la reducció de la contaminació, especialment al voltant de Barcelona. Hi han assistit el conseller d'Interior, Miquel Buch; i representants de municipis de la conurbació de Barcelona, així com l'Associació de Municipis per la Mobilitat i el Transport Urbà (AMTU), la Federació de Municipis de Catalunya (FMC), l'Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM), el Port de Barcelona i l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM).

La declaració reforça el primer gran compromís comú de les diverses administracions al voltant d'uns objectius compartits per garantir la qualitat de l'aire i protegir la salut i el medi ambient. Un compromís que ha començat a donar fruits, ja que s'ha constatat un alt nivell d'assoliment. Les diferents administracions han determinat que, dos anys després de la primera cimera, s'han establert els mecanismes necessaris per gestionar els episodis ambientals i s'han creat les bases per dur a terme mesures estructurals per combatre la contaminació atmosfèrica a la

■ Comunicat de premsa ■

Zona de Baixes Emissions de les Rondes de Barcelona a partir de l'1 de gener de 2020.

També han establert noves mesures per reforçar el pacte i accelerar el procés de reducció de la contaminació atmosfèrica un 30% des de 2017 a tota la conurbació barcelonina.

El conseller de Territori i Sostenibilitat, Damià Calvet, ha explicat que **“anem per bon camí però no hem de caure en l'autocomplaença. De les 17 estacions de la nostra xarxa de vigilància de la contaminació atmosfèrica que superaven els límits de diòxid de nitrogen l'any 2010, hem passat a dues, però l'objectiu és arribar a zero. Queda feina per fer i per això en la cimera d'avui hem aprovat noves mesures que contribuiran a millorar la qualitat de l'aire que respirem”**. Calvet també ha posat en valor **“el model de governança compartida que hem fet nostre totes les administracions catalanes implicades en la gestió de les accions que ens han de portar a reduir la contaminació”**. Finalment el conseller demanat **“la col·laboració de la ciutadania davant mesures que els poden haver de fer canviar alguns hàbits de mobilitat”**.

La tinenta d'alcaldia d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat, Janet Sanz, ha destacat que **“Barcelona serà la primera ciutat que tindrà una Zona de Baixes Emissions permanent a partir del 1 de gener de 2020 i aquesta mesura ens permetrà amb l'objectiu del 2024 una reducció de 125.000 vehicles i d'un 30% de la contaminació”**. Sanz ha reclamat que la resta d'administracions també compleixin les seves responsabilitats.

El vicepresident de Mobilitat i Transport de l'AMB, Antoni Poveda, ha manifestat que **“l'AMB no vol donar un missatge massa optimista pel que fa al descens de la contaminació; cal tenir en compte que l'any passat el trànsit i les emissions van augmentar a l'àrea metropolitana. No obstant això, l'AMB ha aconseguit finalitzar la pràctica totalitat dels projectes a què es va comprometre a la cimera de fa dos anys. Ara cal que seguim avançant, amb consens entre administracions, però amb exigència davant del que és un problema greu per a la salut de la ciutadania”**.

Compromisos actualitzats

Un dels punts acordats ha estat el de presentar un **projecte de Llei de qualitat de l'aire** en el termini d'un any, que establirà els criteris comuns de la definició de les Zones de Baixes Emissions (ZBE). En aquestes zones es vol habilitar i implementar el **Registre metropolità de vehicles estrangers i altres vehicles autoritzats** per fer efectiu el control automatitzat de les restriccions de circulació en l'horitzó 2020. Les restriccions han de comportar també el **reforç del transport públic, l'ampliació**

■ Comunicat de premsa ■

d'aparcaments d'enllaç i la instal·lació de senyalització d'aproximació a les ZBE i derivació cap als aparcaments.

La declaració contempla realitzar **canvis en la gestió de la velocitat** a determinades vies interurbanes, com limitar la velocitat màxima de circulació a 50 km/h a la carretera C-17 al pas per Barcelona, i estudiar si cal implantar el límit en d'altres carreteres. També s'analitzarà la viabilitat de limitar la velocitat en diferents trams de vies interurbanes de l'Àmbit 40, com l'AP-7, l'A-2 i la B-23, al Baix Llobregat, i l'AP-7, la C-17, la C-58 i la C-33, al Vallès Oriental.

Respecte de la gestió del trànsit a les carreteres, es volen establir diversos **carrils bus**. El primer, de 15 quilòmetres, serà a la C-245, entre Castelldefels i Cornellà (Baix Llobregat), que ha de quedar enllestit l'any 2020. També s'impulsaran els treballs per poder licitar les obres dels carrils bus d'accés a la capital catalana des de diverses vies: C-31-Nord (Sant Adrià a Tiana); B-23 (Barcelona a Molins de Rei); C-31-Sud (Mas Blau –El Prat de Llobregat– a Plaça d'Espanya); i C-31-C (connexió C-31/C-245/C-32).

Pel que fa a les vies d'altres prestacions i al seu finançament, **s'estudiarà la implantació d'un possible peatge de congestió i la bonificació a vehicles de baixes emissions** per part de les autoritats locals, que sigui compatible amb el model global plantejat per a tot Catalunya.

En referència a l'ambientalització de flotes, **es reforçaran les subvencions per a la renovació del parc de vehicles**, especialment pel que fa als de distribució urbana de mercaderies.

Requeriments a l'Estat

Les institucions participants a la cimera han reiterat les reclamacions a l'Estat perquè s'impliqui en aquest àmbit. Cal, per exemple, una **regulació de distintius ambientals**; una **revisió de l'etiquetatge** per ajustar els nivells de contaminació de cada vehicle; o **descomptes a autopistes** per a VAO i ECO als peatges de competència estatal. També cal una **transferència real del transport de mercaderies** per carretera cap al transport ferroviari. Consideren imprescindible un **increment de l'aportació a l'ATM**; el **traspàs de la B-23** i d'una partida pressupostaria per habilitar-hi el carril bus, o l'execució de les inversions pendents d'ADIF.

És necessària, alhora, la **revisió de l'impost sobre carburants** per no afavorir la compra de vehicles dièsel, i la de **l'impost de matriculació** per incentivar la compra de vehicles menys contaminants; mentre que, d'altra banda, cal que s'estableixi durant cinc anys un **IVA superreduït** del 4% en l'adquisició de vehicles elèctrics.

■ Comunicat de premsa ■

Finalment, han reclamat la creació d'una **Àrea de Control d'Emissions** (ECA) al Mediterrani i d'un **fons estatal** per finançar els plans autonòmics i municipals.

Un balanç positiu però insuficient

Durant la cimera s'ha fet un balanç de la feina feta en els dos darrers anys i de com les mesures empreses han contribuït a millorar la qualitat de l'aire. La mostra n'és el grau de compliment de les accions consensuades ara fa dos anys, que arriben, en conjunt al 70%.

Els nivells de diòxid de nitrogen (NO₂), un dels contaminants atmosfèrics més problemàtics en aquesta àrea, han disminuït. L'any passat només dues estacions de la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació van superar el límit de la mitjana anual, quan el 2017 l'havien superat cinc. Aquestes dues estacions són representatives de condicions de trànsit intens, que es dona en moltes vies dels centres urbans de grans ciutats. En la darrera dècada, la reducció ha estat clara. El 2010 eren 17 les estacions que superaven els límits d'aquest contaminant. Pel que fa a les partícules PM10, s'han consolidat uns nivells per sota del que fixa la Unió Europea.

Encara que la mobilitat està augmentant, s'observa una tendència positiva, amb un augment de l'ús del transport públic i de vehicles més nets. L'1 de gener del 2020 quedarà definitivament implantada la Zona de Baixes Emissions intrarondes de Barcelona que, juntament amb d'altres mesures complementàries, ha d'ajudar a reduir els nivells d'òxids de nitrogen.

En els propers mesos quedarà enllestit el document base del nou Pla d'Actuació de Qualitat de l'Aire 2020-2025. El Pla Director de la Mobilitat 2020-2025 està en fase de participació pública i el Pla Director d'Infraestructures 2011-2020 està en execució.

Més enllà de l'Àmbit-40

L'acord assolit el març de 2017, en el marc de la primera Cimera de la qualitat de l'aire, afecta l'Àmbit-40, que són els municipis que integren la Zona de Protecció Especial de l'ambient atmosfèric. Són Barcelona, Badalona, l'Hospitalet de Llobregat, Sant Adrià de Besòs, Santa Coloma de Gramenet, Castelldefels, Cornellà de Llobregat, Gavà, Martorell, Molins de Rei, Esplugues de Llobregat, el Papiol, Pallejà, el Prat de Llobregat, Sant Andreu de la Barca, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Just Desvern, Sant Vicenç dels Horts, Viladecans, Badia del Vallès, Barberà del Vallès, Castellbisbal, Cerdanyola del Vallès, Montcada i Reixac, Ripollet, Rubí, Sabadell, Sant Cugat del Vallès, Sant Quirze del Vallès, Santa Perpètua de Mogoda, Terrassa, Granollers, la Llagosta, Martorelles, Mollet del Vallès, Montmeló, Montornès del Vallès, Paret del Vallès, i Sant Fost de Campsentelles.

■ Comunicat de premsa ■

A més d'aquests, hi ha implicats en l'acord municipis de l'àrea d'influència de l'Àmbit-40, que es comprometen a contribuir en la difusió i sensibilització entre la ciutadania, en tant que són generadors de mobilitat sobre aquesta zona de protecció especial. Concretament, Abrera, Alella, Begues, Caldes de Montbui, Cervelló, Corbera de Llobregat, el Masnou, Esparraguera, Igualada, la Palma de Cervelló, Lliçà d'Amunt, Lliçà de Vall, Manresa, Mataró, Montgat, Olesa de Montserrat, Palau-solità i Plegamans, Polinyà, Premià de Mar, Sant Boi de Llobregat, Sant Climent de Llobregat, Sant Pere de Ribes, Sant Sadurní d'Anoia, Santa Coloma de Cervelló, Sentmenat, Sitges, Teià, Tiana, Torrelles de Llobregat, Vallirana, Vic, Vilafranca del Penedès, Vilanova i la Geltrú, i Vilassar de Dalt.

En total, les mesures beneficiaran directament 4,3 milions de persones de 4 comarques de l'Àmbit-40 (Barcelonès, Baix Llobregat, Vallès Occidental i Vallès Oriental), i indirectament 6 comarques més de l'entorn de Barcelona (Osona, Bages, Anoia, Maresme, Alt Penedès, i Garraf).

25 de març de 2019